A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2012. november 6.*

„Tagállami kötelezettségszegés — Szociálpolitika — A foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód — 2000/78/EK irányelv — A 2. cikk és a 6. cikk (1) bekezdése — A bírák, ügyészek és közjegyzők szolgálati jogviszonyának 62 éves korban történő megszüntetését előíró nemzeti szabályozás — A 62 évesnél fiatalabb munkavállalókhoz képest eltérő bánásmódot igazoló jogszerű célok — Az átmeneti időszak tartamának arányos jellege”

A C-286/12. sz. ügyben,

az EUMSZ 258. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt a Bírósághoz 2012. június 7-én

az **Európai Bizottság** (képviselik: J. Enegren és Talabér-Ritz K., meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

Magyarország (képviseli: Fehér M. Z., meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Tizzano tanácselnök (előadó), A. Borg Barthet, M. Ilešič, E. Levits és J.-J. Kasel bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezető: A. Impellizzeri tanácsos,

tekintettel a Bíróság elnökének 2012. július 13-i végzésére, amelyben úgy döntött, hogy az ügyet az Európai Unió Bírósága alapokmányának 23a. cikke és a Bíróság eljárási szabályzatának 133. cikke szerinti gyorsított eljárásban kell elbírálni,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2012. október 1-jei tárgyalásra,

a főtanácsnok meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: magyar.

Ítéletet

1 Keresetlevelében az Európai Bizottság annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy Magyarország a bírák, ügyészek és közjegyzők szolgálati jogviszonyának 62 éves korban történő megszüntetését előíró nemzeti szabályozás elfogadásával – amely életkoron alapuló eltérő bánásmódot eredményez, anélkül hogy ezt jogszerű cél igazolná, de mindenesetre nem megfelelő és szükséges a kitűzött célok eléréséhez – nem teljesítette a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelv (HL L 303., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 4. kötet, 79. o.) 2. cikkéből és 6. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

Jogi háttér

Az uniós jog

2 A 2000/78 irányelv 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ennek az irányelvnek a célja a valláson, meggyőződésen, fogyatékosságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló, a foglalkoztatás és munkavégzés során alkalmazott hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem általános kereteinek a meghatározása az egyenlő bánásmód elvének a tagállamokban történő megvalósítására tekintettel.”

3 Ezen irányelv 2. cikkének (1) és (2) bekezdése szerint:

„(1) Ezen irányelv alkalmazásában az »egyenlő bánásmód elve« azt jelenti, hogy az 1. cikkben említett okok alapján nem szabad semmiféle közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést tenni.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában:

a) közvetlen hátrányos megkülönböztetés akkor áll fenn, ha egy személy egy másikhoz képest kedvezőtlenebb elbánásban részesül, részesült vagy fog részesülni egy hasonló helyzetben az 1. cikkben hivatkozott okok bármelyike alapján;

b) közvetett hátrányos megkülönböztetés akkor áll fenn, ha egy látszólag semleges előírás, feltétel vagy gyakorlat egy bizonyos vallású vagy meggyőződésű, egy bizonyos fogyatékosságú, egy bizonyos életkorú vagy egy bizonyos szexuális irányultságú személyt más személyekkel szemben hátrányos helyzetbe hoz, kivéve ha

i. az előírás, feltétel vagy gyakorlat törvényes cél által objektíve igazolható, és a cél elérésére irányuló eszközök megfelelők és szükségesek; vagy ha

[…]”

4 Az említett irányelv 6. cikke (1) bekezdésének szövege a következő:

„A 2. cikk (2) bekezdése ellenére a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az életkoron alapuló eltérő bánásmód nem jelent hátrányos megkülönböztetést, ha – a nemzeti jog keretein belül – egy törvényes cél által objektíven és ésszerűen igazolt, beleértve a foglalkoztatáspolitikát, a munkaerő-piaci és a szakképzési célkitűzéseket, és ha a cél elérésének eszközei megfelelők és szükségesek [helyesen: ha – a nemzeti jog keretein belül – jogszerű céllal, például jogszerű foglalkoztatáspolitikai, munkaerő-piaci, vagy szakképzési céllal, objektív és ésszerű módon igazolható, valamint e cél elérésének eszközei megfelelőek és szükségesek].

Az ilyen eltérő bánásmód magában foglalhatja, többek között:

a) a foglalkoztatáshoz és a szakképzéshez történő hozzájutás [helyesen: a munkavállalás és a szakképzésben való részvétel] külön feltételekhez kötését, külön foglalkoztatási és munkafeltételeket, beleértve az elbocsátási és javadalmazási feltételeket, a fiatalok, az idősebb munkavállalók és a tartásra kötelezett személyek szakmai beilleszkedésének elősegítése vagy védelmük biztosítása céljából;

[…]”

A magyar jog

5 2011. december 31-ig a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény 57. §-ának (2) bekezdése lényegében megengedte a bíráknak, hogy a 70. életévük betöltéséig hivatalban maradjanak.

6 Az új Alaptörvény – amelyet 2011. április 25-én fogadtak el, és 2012. január 1-jén lépett hatályba (a továbbiakban: Alaptörvény) – 26. cikkének (2) bekezdése szerint „[a] Kúria elnöke kivételével a bíró szolgálati jogviszonya az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig állhat fenn”.

7 E tekintetben az Alaptörvény átmeneti rendelkezései (a továbbiakban: átmeneti rendelkezések) 12. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ha a bíró az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdésében meghatározott általános öregségi nyugdíjkorhatárt 2012. január 1-jét megelőzően betöltötte, szolgálati jogviszonya 2012. június 30-án szűnik meg. Ha a bíró az Alaptörvény 26. cikk (2) bekezdésében meghatározott általános öregségi nyugdíjkorhatárt a 2012. január 1. és 2012. december 31. napja közötti időszakban tölti be, szolgálati jogviszonya 2012. december 31-én szűnik meg.”

8 Hasonlóképpen az ügyészeket illetően az Alaptörvény 29. cikkének (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „[a] legfőbb ügyész kivételével az ügyész szolgálati jogviszonya az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig állhat fenn.”

9 E tekintetben az átmeneti rendelkezések 13. cikke szerint:

„Ha az ügyész az Alaptörvény 29. cikk (3) bekezdésében meghatározott általános öregségi nyugdíjkorhatárt 2012. január 1-jét megelőzően betöltötte, szolgálati jogviszonya 2012. június 30-án szűnik meg. Ha az ügyész az Alaptörvény 29. cikk (3) bekezdésében meghatározott általános öregségi nyugdíjkorhatárt a 2012. január 1. és 2012. december 31. napja közötti időszakban tölti be, szolgálati jogviszonya 2012. december 31-én szűnik meg.”

10 Ennek megfelelően egyrészt a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény – amely 2012. január 1-jén lépett hatályba (a továbbiakban: a bírákról szóló 2011. évi törvény) – 90. §-ának ha) pontja értelmében a bírót fel kell menteni, „ha a rá irányadó nyugdíjkorhatárt […] – a Kúria elnöke kivételével – betöltötte”.

11 Másrészt a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény 34. §-a d) pontjának megfelelően „[az] ügyész ügyészségi szolgálati jogviszonya megszűnik […] a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár megszűnésével”.

12 Ezenfelül az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvény 45. §-ának (4) bekezdése 2014. január 1-jei hatállyal módosította a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény 22. §-ának d) pontját. Ez utóbbi cikk az új változata szerint úgy rendelkezik, hogy „[a] közjegyzői szolgálat megszűnik […] a közjegyzőre irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltésének […] napján”.

13 A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tnytv.) 18. §-a (1) bekezdésének 2009. december 31-ig hatályban volt szövege a következőképpen rendelkezett:

„Társadalombiztosítási öregségi nyugdíjra a hatvankettedik életéve betöltésétől az jogosult, aki legalább húsz év szolgálati idővel rendelkezik.”

14 Ugyanezen rendelkezés a 2010. január 1-jén hatályba lépő szövege szerint a következőképpen fogalmaz:

„A társadalombiztosítási öregségi nyugdíjra jogosító öregségi nyugdíjkorhatára annak, aki

a) 1952. január 1-je előtt született, a betöltött 62. életév,

b) 1952-ben született, a 62. életév betöltését követő 183. nap,

c) 1953-ban született, a betöltött 63. életév,

d) 1954-ben született, a 63. életév betöltését követő 183. nap,

e) 1955-ben született, a betöltött 64. életév,

f) 1956-ban született, a 64. életév betöltését követő 183. nap,

g) 1957-ben vagy azt követően született, a betöltött 65. életév.”

15 Az említett 18. § (2) bekezdése alapján teljes öregségi nyugdíjra az jogosult, aki

„a) a születési évének megfelelő – az (1) bekezdésben meghatározott – öregségi nyugdíjkorhatárt […] betöltötte, és

b) legalább húsz év szolgálati idővel rendelkezik, valamint

[…]”

16 Végül a bírákról szóló 2011. évi törvény 230. §-a alapján a felső korhatárt 2013. január 1-jét megelőzően betöltött bírák közül azok esetében, akik 2012. január 1-jét megelőzően betöltik 62. életévüket, a bírói tisztség 2012. június 30. napjával szűnik meg, míg azok esetében, akik a 2012. január 1-je és 2012. december 31. közötti időszakban töltik be 62. életévüket, a bírói tisztség 2012. december 31. napjával szűnik meg.

17 Lényegében az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény 160. §-a is a bírákra vonatkozókhoz hasonló rendelkezéseket tartalmaz. A közjegyzőket illetően 2014. január 1-jétől a bírákra és az ügyészekre vonatkozóhoz hasonló rendszert fognak alkalmazni, ahogyan az a jelen ítélet 12. pontjában szerepel.

A pert megelőző eljárás és a Bíróság előtti eljárás

18 A Bizottság 2012. január 17-én felszólító levelet intézett Magyarországhoz, amelyben úgy ítélte meg, hogy e tagállam a bírákra, ügyészekre és közjegyzőkre alkalmazandó, a szolgálati jogviszonyuk kötelező megszűnésével járó korhatárra vonatkozó jogszabályi rendelkezések elfogadásával nem teljesítette a 2000/78 irányelvből eredő kötelezettségeit. Az említett tagállam 2012. február 17-i válaszában vitatta a neki felrótt kötelezettségszegést. 2012. március 7-én a Bizottság indokolással ellátott véleményt adott ki, amelyben felhívta Magyarországot, hogy a kézbesítéstől számított egy hónapos határidőn belül tegye meg a kötelezettségei teljesítéséhez szükséges intézkedéseket. E tagállam 2012. március 30-i levelében válaszolt.

19 Mivel a Bizottság úgy ítélte meg, hogy ez a válasz nem kielégítő, 2012. június 7-én előterjesztette a jelen keresetet.

20 A Bíróság Hivatalához ugyanezen a napon benyújtott külön beadványában a Bizottság az Európai Unió Bírósága alapokmányának 23a. cikke szerinti gyorsított eljárás alkalmazása iránti kérelmet terjesztett elő, amelynek a Bíróság elnöke 2012. július 13-i végzésében helyt adott.

21 2012. július 16-án az Alkotmánybíróság visszaható hatállyal megsemmisítette a Bizottság által kifogásolt magyar szabályozás egy részét. A Bíróság Hivatalának kérésére a Bizottság 2012. július 25-én állást foglalt e határozatról, és fenntartotta mind a keresetét, mind a gyorsított eljárás iránti kérelmét. Magyarország ezt követően, 2012. augusztus 14-én nyújtotta be ellenkérelmét, amelyben szintén állást foglalt az említett határozatnak a jelen ügyre vonatkozó következményeiről.

A keresetről

A felek érvei

22 A Bizottság azt állítja, hogy a vitatott rendelkezések ellentétesek a 2000/78 irányelv 2. cikkével és 6. cikkének (1) bekezdésével, mivel nem igazolható hátrányos megkülönböztetéssel járnak, de legalábbis nem megfelelőek, és nem is szükségesek a Magyarország által felhozott, állítása szerint jogszerű célok eléréséhez.

23 Magyarország előzetesen azzal érvel, hogy a jelen jogvita részben okafogyottá vált, mivel az Alkotmánybíróság határozatában visszaható hatállyal megsemmisítette a bírákról szóló 2011. évi törvény 90. §-ának ha) pontját és 230. §-át. Ebből következően a kereset e rendelkezésekre vonatkozó részéről már nem szükséges határozni. Ezzel szemben a Bizottság úgy véli, hogy az említett határozat semmilyen hatással nincs a keresetre.

A hátrányos megkülönböztetésről

24 A Bizottság szerint a szóban forgó magyar szabályozás sérti a 2000/78 irányelv 2. cikkét, mivel életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetést eredményez az e szabályozásban a nyugdíjazáshoz előírt korhatárt elérő bírák, ügyészek és közjegyzők vonatkozásában azon kollégáikhoz képest, akik hivatalban maradhatnak. Ugyanis a szolgálati jogviszony kötelező megszűnésével járó korhatár 70 évről 62 évre való, a bírákra, ügyészekre és közjegyzőkre alkalmazandó leszállítása az adott hivatásrendhez tartozó személyekkel szemben eltérő bánásmódot valósít meg. A Bizottság elismeri ugyan, hogy Magyarország szabadon meghatározhatja e személyek nyugdíjba vonulásának korhatárát, azzal érvel azonban, hogy az új rendszer súlyos hatással van a felek közötti munkaviszony tartamára, és így – általánosabban – az érintett személyek szakmai tevékenységének gyakorolására, mivel megakadályozza őket abban, hogy a jövőben aktív szolgálati jogviszonyban álljanak. A Bizottság e

tekintetben előadja, hogy az a tény, hogy a múltban az érintett személyekre a közszférában foglalkoztatott más munkavállalókra irányadónál kedvezőbb rendszer vonatkozott, nem zárja ki, hogy az említett szabályozás hátrányos megkülönböztetést valósít meg.

25 Magyarország válaszként előadja, hogy a jelen ügyben nem áll fenn semmilyen hátrányos megkülönböztetés. A Bizottság ugyanis kizárólag elkülönítve vizsgálta a szóban forgó szabályozást, figyelmen kívül hagyva annak általános hátterét. Így különösen azt, hogy az érintett foglalkozási csoportokba tartozó személyek számára a szolgálati jogviszonyuk kötelező megszűnésével járó korhatár leszállítása arra irányul, hogy korrigálja azt a pozitív diszkriminációt, amelyben e személyek annyiban részesültek, hogy a közszférában foglalkoztatott összes többi munkavállalóval ellentétben ők nemcsak hivatalban maradhattak a 70. életévük betöltéséig, hanem sok esetben egyidejűleg kaphatták illetményüket, és az öregségi nyugdíjat, amelyre a nyugdíjba vonulásra vonatkozó korhatár elérésekor jogosulttá váltak. Ennek megfelelően a reform célja az, hogy egyensúlyt teremtsen a munka világára vonatkozó általános szabályozáson belül.

A hátrányos megkülönböztetés igazolásáról

26 A Bizottság azzal érvel, hogy az általa kifogásolt eltérő bánásmód nem igazolható a 2000/78 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének alapján. Ugyanis a vitatott nemzeti szabályozásnak nincs jogszerű célja, de mindenesetre nem áll arányban az általa elérni kívánt célokkal. Márpedig e feltételeket nemcsak a szolgálati jogviszony kötelező megszűnését eredményező korhatár megállapításakor kell tiszteletben tartani, hanem e korhatár módosítását illetően is.

27 Az említett rendelkezés értelmében vett „jogszerű cél” fennállását illetően a Bizottság azzal érvel, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint kizárólag a szociálpolitikai célok, például a foglalkoztatáspolitikai, munkaerő-piaci vagy szakképzési célok alkalmasak az életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvétől való eltérés igazolására. Márpedig egyrészt a szóban forgó szabályozásból egyetlen ilyen cél sem tűnik ki, és ilyen célra e szabályozás általános hátteréből sem lehet következtetni. Az ilyen jogszerű cél hiánya önmagában ellentétes a 2000/78 irányelvvel, mivel akadálya a szabályozás jogszerűsége és arányossága bármilyen bírósági felülvizsgálatának.

28 Másrészt a Bizottság azt állítja, hogy a közigazgatási eljárás során Magyarország lényegében két olyan célt említett, amelyek elérésére a szóban forgó szabályozás elvben irányul, nevezetesen elsődlegesen a nyugdíjra vonatkozó szabályok mindenki számára való egységessé tétele, másodlagosan pedig a fiatal jogászok bíróságokon való elhelyezkedésének megkönnyítése a „kiegyensúlyozott korstruktúra” kialakítása érdekében.

29 Márpedig a Bizottság úgy véli, hogy az említett célok közül az elsőt nem lehet a 2000/78 irányelv 6. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „jogszerű” célnak tekinteni, mivel a Bíróság kizárta annak lehetőségét, hogy a hátrányos megkülönböztetést szervezeti jellegű céllal igazolják. A Bizottság Magyarország azon érvére válaszul, hogy a Bíróság a C-159/10. és C-160/10. sz., Fuchs és Köhler egyesített ügyekben 2011. július 21-én hozott ítéletében (EBHT 2011., I-6919. o.) ezzel ellentétes álláspontra helyezkedett – jelesül kimondta, hogy az ilyen célok jogszerűek – azt állítja, hogy az ezen ítéletben foglaltakat nem lehet a jelen ügyre alkalmazni. Ugyanis a Bíróság ebben az ítéletében nem kiterjesztette az említett rendelkezés értelmében vett „jogszerű cél” fogalmát, hanem megállapította, hogy a fiatal és az idősebb köztisztviselők közötti „kiegyensúlyozott korstruktúra” „jogszerű foglalkoztatáspolitikai és munkaerő-piaci célnak” minősülhet. Függetlenül attól, hogy e „jogszerű célnak” lehetnek „szervezeti” következményei, különösen az igazságszolgáltatás hatékonyságának fokozása tekintetében, e következményeket önmagukban nem lehet „jogszerű céloknak” minősíteni.

30 A második célt illetően a Bizottság arra hívja fel a figyelmet, hogy az idősebb bírák fiatalabbakkal való felváltásán és az igazságszolgáltatás minőségének ettől várt javulásán alapuló érv nem egyszerűen „puszta általánosítás”, amelyet a Bíróság a fent hivatkozott Fuchs és Köhler egyesített ügyekben hozott ítéletében már elutasított, hanem az életkoron alapuló előítélet. Márpedig a 2000/78 irányelv éppen arra irányul, hogy az embereket megvédje az ilyen előítéletektől.

31 A korlátozás igazolására Magyarország azzal érvel, hogy az a tény, hogy a szóban forgó szabályokat, amelyek nemcsak a bírákra, hanem az ügyészekre és a közjegyzőkre is vonatkoznak, ugyanakkor fogadták el és léptették hatályba, egyértelműen a jogalkotó azon szándékát tükrözi, hogy e foglalkozási ágakban egységesítse a szolgálati jogviszony kötelező megszűnésével járó korhatárra vonatkozó szabályozást annak érdekében, hogy az érintett szakmákon belül „kiegyensúlyozottabb korstruktúrát” alakítson ki. Ezenfelül e célok az említett irányelv 6. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „jogszerű célok”, ahogyan azt a Bizottság maga is elismerte.

A szóban forgó nemzeti rendelkezések megfelelő és szükséges jellegéről

32 A Magyarország által felhozott, a vitatott nemzeti rendelkezésekkel állítólag elérni kívánt két cél alapján a Bizottság úgy véli, hogy még ha ezeket a 2000/78 irányelv 6. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „jogszerű céloknak” is lehet tekinteni, az említett nemzeti rendelkezések nem megfelelőek a megvalósításukhoz.

33 Először is az említett rendelkezésekkel nem lehet elérni a nyugdíjba vonulásra vonatkozó korhatár egységesítésére irányuló célt, elsősorban különösen azért nem, mert amíg a bírák és az ügyészek szolgálati jogviszonya a nyugdíjkorhatár elérésével megszűnik, addig a többi közszolgálati munkavállaló munkaviszonya csak akkor ér véget, ha elérik a korhatárt és megszerezték a teljes öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati időt. Másodsorban továbbra is vannak kivételek a korhatár alól, mint például a Kúria elnöke, a legfőbb ügyész, az alkotmánybírák, az alügyészek és az ügyészségi fogalmazók. Harmadsorban pedig a közszférába tartozó más foglalkozási csoportokkal ellentétben a bíráknak, ügyészeknek és közjegyzőknek nincs lehetőségük annak kérelmezésére, hogy „szolgálati érdekből” a nyugdíjba vonulás korhatárának elérését követően is hivatalukban maradjanak.

34 Másodszor a fiatal szakemberek igazságszolgáltatási szektorban való foglalkoztatásának megkönnyítésére vonatkozó célt illetően a Bizottság úgy véli, hogy a szóban forgó rendelkezések végrehajtásának módja azt sugallja, hogy e rendelkezéseket nem az elérni kívánt cél elérését szolgáló módon alakították ki. Ezenfelül e rendelkezések nem teszik lehetővé azt, hogy az idősebbek átadják tapasztalataikat az érintett hivatás gyakorlását megkezdő fiatalabb jogászoknak. Az elérni kívánt cél megvalósításának koherensebb és fenntarthatóbb módja lett volna a szolgálati jogviszony kötelező megszűnésével járó korhatár fokozatos leszállítása.

35 E tekintetben Magyarország azzal válaszol, hogy valójában a fiatalabb jogászok kinevezésének lehetővé tételével párhuzamosan e rendelkezések révén a „középgeneráció” előtt nagy számban nyílnak meg bírósági és ügyészségi vezető pozíciók. Bár a legidősebb bírák, ügyészek és közjegyzők elhagyni kényszerülnek hivatalukat, sok szakember a helyén marad. Márpedig ez utóbbiak jelenléte és a vezető pozíciókba való kerülésük lehetősége biztosítja, hogy átadják fiatalabb kollégáiknak a megszerzett tapasztalataikat.

36 A Bizottság úgy véli továbbá, hogy a szolgálati jogviszony kötelező megszűnésével járó korhatár ilyen gyors és radikális leszállítása – figyelembe véve az ilyen változásból az érintett bírák, ügyészek és közjegyzők számára fakadó súlyos következményeket – túllépi a felhozott célok eléréséhez szükséges mértéket. E jogászok ugyanis arra kényszerülnek, hogy gyorsan távozzanak hivatalukból, anélkül hogy idejük lenne a jövedelmük csökkenésére való felkészüléshez szükséges, különösen pénzügyi lépések megtételére.

37 Ezzel szemben Magyarország álláspontja az, hogy az érintettekre vonatkozó átmeneti időszakok nem a vitatott szabályozás elfogadásakor váltak ismertté, hanem már 2011. június 20-án, amikor az Országgyűlés elfogadta az egyes jogállási törvényeknek az Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi LXXII. törvényt. Ugyanis e törvény 10. cikkének (1) bekezdése már tartalmazta „azokat a felmentési időszakokat, amelyeket aztán a bírákról szóló 2011. évi törvény és az átmeneti rendelkezések is átvett". Ilyen körülmények között az érintettek a vitatott szabályozásban szereplő átmeneti időszakról már 2011 júniusában tudomást szerezhettek. Magyarország hozzáteszi, hogy a közjegyzők esetében a szolgálati jogviszony kötelező megszűnésével járó korhatárt leszállító szabályok csak 2014. január 1-jén lépnek hatályba, így nekik még hosszabb felkészülési idő áll rendelkezésükre.

A szabályozás koherenciájáról

38 A Bizottság hangsúlyozza, hogy a vitatott szabályozás egyáltalán nincs összhangban a magyarországi általános nyugdíjrendszer reformjával. Szerinte „2012-ben kötelező jelleggel megszűnik a 62 és 70 év közötti életkorú bírák, ügyészek és közjegyzők szolgálati jogviszonya", miközben „2014-től 2022-ig az általános öregségi nyugdíjkorhatár – tehát a magyar bírák, ügyészek és közjegyzők szolgálati viszonyának kötelező felső korhatára is – 62 évről fokozatosan 65 évre emelkedik". Ennek következtében a két reform együttesen nagyon kiegyensúlyozatlan helyzethez vezet a fiatal jogászok alkalmazása és előléptetése tekintetében, amennyiben 2012-ben és 2013-ban az állam a megüresedett állások betöltésére várhatóan jogászok tömegét fogja felvenni, miközben 2014-től – a szolgálati jogviszony kötelező megszűnésével járó korhatár felemelése miatt – e felvételi folyamat jelentősen le fog lassulni.

39 Magyarország szerint a Bizottság által felhozott inkoherencia csak látszólagos. Ugyanis az általános öregségi nyugdíjkorhatár emelése szinte valamennyi tagállamban megfigyelhető, ez azonban nem kérdőjelezi meg a vitatott szabályozás belső logikáját. E szabályozás éppen azért köti az érintett szakmákban a felső korhatárt az általános öregségi nyugdíjkorhatárhoz, hogy az mindenkor illeszkedjen azokhoz a gazdasági és demográfiai folyamatokhoz, amelyeket a nyugdíjrendszer és a foglalkoztatáspolitika szükségszerűen követni kénytelen. A tagállamok nyugdíjjal kapcsolatos politikája tehát azon a megfontoláson alapul, hogy a szolgálati jogviszony kötelező megszűnésével járó korhatárnak és a nyugdíjkorhatárnak mindig együtt kell változnia, mert így biztosítható a követett foglalkoztatáspolitikai célok optimális megvalósulása.

A Bíróság álláspontja

A kereset tárgyáról

40 Előzetesen meg kell vizsgálni Magyarország azon érvét, amely szerint a kereset egy részéről már nem szükséges határozni, mivel az az Alkotmánybíróság határozata nyomán okafogyottá vált.

41 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a tagállami kötelezettségszegés meglétének kérdését a tagállamban az indokolással ellátott véleményben meghatározott időtartam lejártakor fennálló helyzet figyelembevételével kell megítélni, és a későbbi változásokat a Bíróság nem veheti figyelembe (lásd többek között a Bíróság C-209/02. sz., Bizottság kontra Ausztria ügyben 2004. január 29-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-1211. o.] 16. pontját és a C-565/10. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2012. július 19-én hozott ítéletének 22. pontját).

42 A jelen ügyben senki nem vitatja, hogy a Bizottság által az indokolással ellátott véleményben szabott határidő lejártakor a szóban forgó nemzeti rendelkezések hatályban voltak. Ezenfelül, amint azt Magyarország a tárgyaláson maga is elismerte, a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság e rendelkezések alapján egyedi igazgatási határozatokat hozott az érintett személyek szolgálati jogviszonyának megszüntetéséről.

43 2012. július 16-án, vagyis az említett határidő 2012. április 7-i lejártát követően az Alkotmánybíróság határozatában megsemmisítette a bírákról szóló 2011. évi törvény 90. §-ának ha) pontját és 230. §-át.

44 Magyarország szerint, mivel e határozat az említett törvény 90. §-a ha) pontjának és 230. §-ának visszaható hatályú megsemmisítéséről rendelkezett, nem lehet úgy tekinteni, hogy e cikkek hatályban voltak az indokolással ellátott véleményben szabott határidő lejártának időpontjában.

45 E tekintetben azonban meg kell állapítani, hogy a jelen ítélet 41. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatnak megfelelően 2012. április 7-e az az időpont, amelyet a Bíróságnak figyelembe kell vennie a Magyarországnak felrótt kötelezettségszegés fennállásának megítélésekor. Ennélfogva az Alkotmánybíróság határozatának visszaható hatályú jellege nem teszi okafogyottá a jelen keresetet, mivel a bírákról szóló 2011. évi törvény 90. §-a ha) pontjának és 230. §-ának megsemmisítése egy olyan esemény következménye, amely az említett időpontot követően következett be, és amelyet így nem lehet figyelembe venni.

46 Mindenesetre meg kell állapítani, hogy egyrészt az említett alkotmánybírósági határozatnak semmilyen hatása nincs az átmeneti rendelkezések tekintetében, amelyekben a bírákról szóló 2011. évi törvény 90. §-ának ha) pontjában és 230. §-ában foglaltakhoz hasonló szabályok szerepelnek. Másrészt, mivel ez utóbbi rendelkezések megsemmisítése közvetlenül nincs hatással az érintett személyek szolgálati jogviszonyát megszüntető egyedi aktusok érvényességére, az említett személyek nem kerülnek vissza automatikusan hivatalukba. Éppen ellenkezőleg, az érintetteknek ehhez a szóban forgó egyedi aktusok megsemmisítése iránti keresetet kell indítaniuk, és – amint azt Magyarország a tárgyaláson maga is megerősítette – nem biztos, hogy e keresetek eredményesek lesznek.

47 Következésképpen a kereset egészéről határozni kell.

A kereset érdeméről

48 A Bizottság által Magyarországgal szemben felhozott kifogás megalapozottságának értékeléséhez emlékeztetni kell arra, hogy a 2000/78 irányelv 2. cikke (1) bekezdésének értelmében „az »egyenlő bánásmód elve« azt jelenti, hogy az [említett irányelv] 1. cikk[é]ben említett okok alapján nem szabad semmiféle közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést tenni”. Az említett irányelv 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében az (1) bekezdés alkalmazásában akkor áll fenn közvetlen hátrányos megkülönböztetés, ha egy személy egy másikhoz képest kedvezőtlenebb bánásmódban részesül egy hasonló helyzetben az említett irányelv 1. cikkében hivatkozott okok egyike alapján (a C-447/09. sz., Prigge és társai ügyben 2011. szeptember 13-án hozott ítélet [EBHT 2011., I-8003. o.] 42. pontja).

49 A jelen ügyben senki nem vitatja, hogy a vitatott nemzeti rendelkezések szerint az érintett bírák, ügyészek és közjegyzők szolgálati jogviszonya automatikusan megszűnik a 62. életévük betöltésével.

50 Az e foglalkozásokat űző és a 62. életévüket betöltő személyek az ugyanezen foglalkozásokat űző fiatalabb személyekéhez hasonló helyzetben vannak. Mindazonáltal az előbbiek szolgálati jogviszonya életkoruk miatt kötelezően és automatikusan megszűnik (lásd analógia útján a fent hivatkozott Fuchs és Köhler egyesített ügyekben hozott ítélet 34. pontját, valamint a fent hivatkozott Prigge és társai ügyben hozott ítélet 44. pontját).

51 Emiatt a vitatott rendelkezéseket, amelyek alkalmazása miatt a bennük megállapított nyugdíjkorhatár elérése a szolgálati jogviszony automatikus megszűnéséhez vezet, úgy kell tekinteni, hogy az ezen életkort elérő személyek vonatkozásában a hivatalban maradó összes többi személyhez képest kedvezőtlenebb bánásmódot ír elő. E rendelkezések tehát a 2000/78 irányelv 2. cikkének (1) bekezdése

és (2) bekezdésének a) pontja szerinti, közvetlenül az életkoron alapuló eltérő bánásmódot eredményeznek (lásd ebben az értelemben a C-411/05. sz. Palacios de la Villa ügyben 2007. október 16-án hozott ítélet [EBHT 2007., I-8531. o.] 51. pontját).

52 E tekintetben Magyarország azzal érvel, hogy e rendelkezések valójában amiatt szállítják le a szolgálati jogviszony kötelező megszűnésével járó korhatárt, hogy véget vessenek a bírák, ügyészek és közjegyzők által a korábban hatályban volt szabályozás alapján élvezett, abban megnyilvánuló pozitív diszkriminációnak, hogy a közszolgálatban foglalkoztatott többi munkavállalóval ellentétben 70 éves korukig hivatalban maradhattak.

53 E körülmény azonban nem kérdőjelezi meg azt, hogy eltérően bánnak egyrészt azokkal, akiknek szolgálati jogviszonya a 62. életévük betöltése miatt kötelezően megszűnik, másrészt azokkal, akik hivatalban maradhatnak azért, mert e korhatárt még nem érték el. Ugyanis az életkoron alapuló eltérő bánásmód közvetlenül azon alapul, hogy olyan korhatár van érvényben, amelyet elérve az érintettek szolgálati jogviszonya megszűnik, és e bánásmód nem függ attól, hogy e korhatár mely életkorra vonatkozik, vagy még kevésbé attól, hogy korábban mely életkorra vonatkozott.

54 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a szóban forgó rendelkezések a 2000/78 irányelvnek a 2. cikke (2) bekezdésének a) pontjával együttesen értelmezett 1. cikke értelmében vett, közvetlenül az életkoron alapuló eltérő bánásmódot valósítanak meg.

55 Mindazonáltal a 2000/78 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének első albekezdéséből az következik, hogy az életkoron alapuló eltérő bánásmód nem jelent hátrányos megkülönböztetést, ha – a nemzeti jog keretein belül – jogszerű céllal, például jogszerű foglalkoztatáspolitikai, munkaerő-piaci, vagy szakképzési céllal, objektív és ésszerű módon igazolható, valamint e cél elérésének eszközei megfelelőek és szükségesek (a fent hivatkozott Prigge és társai ügyben hozott ítélet 77. pontja, valamint a C-141/11. sz. Hörnfeldt-ügyben 2012. július 5-én hozott ítélet 21. pontja).

56 Ennélfogva meg kell vizsgálni, hogy a vitatott rendelkezések igazolhatók-e jogszerű céllal, illetve e cél elérésének eszközei az arányosság elvével összhangban megfelelőek és szükségesek-e.

57 Először is az említett rendelkezésekkel elérni kívánt célt illetően már ezen a ponton meg kell állapítani, hogy nincs jelentősége a Bizottság által felhozott azon körülménynek, hogy e rendelkezésekből kifejezetten egyetlen konkrét cél sem tűnik ki.

58 A 2000/78 irányelv 6. cikkének (1) bekezdése alapján ugyanis nem lehet arra a következtetésre jutni, hogy a szóban forgó nemzeti szabályozásnak az elérni kívánt céllal kapcsolatos nem egyértelmű jellege automatikusan kizárja a szabályozásnak az e rendelkezés alapján való igazolhatóságát. Ezen egyértelmű jelleg hiányában fontos, hogy az érintett intézkedés általános hátteréből adódó egyéb körülmények lehetővé tegyék az intézkedés alapját képező célnak az intézkedés jogszerűségére, valamint a cél megvalósítási eszközei megfelelő és szükségszerű jellegére vonatkozó bírósági felülvizsgálat érdekében történő meghatározását (lásd a fent hivatkozott Fuchs és Köhler egyesített ügyekben hozott ítélet 39. pontját, valamint a fent hivatkozott Hörnfeldt-ügyben hozott ítélet 24. pontját).

59 Következésképpen meg kell vizsgálni a Magyarország által a pert megelőző eljárás keretében, valamint a beadványaiban és a tárgyaláson felhozott azon érveket, amelyek szerint a szóban forgó rendelkezések lényegében két cél megvalósítására irányulnak, nevezetesen egyrészt a szolgálati jogviszony kötelező megszűnésével járó korhatárnak a közszolgálati hivatások tekintetében történő egységesítésére a nyugdíjrendszer életképességének, a magas szintű foglalkoztatásnak, valamint az érintett igazságszolgáltatási igazgatási tevékenységek minősége és hatékonysága növelésének egyidejű biztosítása mellett, másrészt „kiegyensúlyozottabb korstruktúra” kialakítására, amely megkönnyíti a fiatal jogászok bíróvá, ügyésszé és közjegyzővé válását, és gyorsabb előmenetelt garantál számukra.

60 Másodszor e célok jogszerűségét illetően emlékeztetni kell rá, hogy a Bíróság már kimondta, hogy az említett 6. cikk (1) bekezdésének első albekezdése értelmében „jogszerűnek” tekinthető, és ennek következtében az életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvétől való eltérés igazolására alkalmas célok a szociálpolitika területére tartozó célok, mint például a foglalkoztatáspolitikával, a munkaerőpiaccal vagy a szakképzéssel kapcsolatos célok (lásd a C-388/07. sz. Age Concern England ügyben 2009. március 5-én hozott ítélet [EBHT 2009., I-1569. o.] 46. pontját; a C-88/08. sz. Hütter-ügyben 2009. június 18-án hozott ítélet [EBHT 2009., I-5325. o.] 41. pontját, valamint a fent hivatkozott Prigge és társai ügyben hozott ítélet 81. pontját).

61 A szolgálati jogviszony kötelező megszűnésével járó korhatár közszolgálati hivatások tekintetében történő egységesítésének célját illetően meg kell állapítani, hogy – amint azt a főtanácsnok is megjegyzi az állásfoglalása 63. pontjában – e cél jogszerű foglalkoztatáspolitikai célnak minősülhet, amennyiben annak követése lehetővé teszi az egyenlő bánásmód elvének az adott ágazat valamennyi munkavállalója számára a munkaviszonyuk lényeges eleme – például a nyugdíjba vonulás időpontja – tekintetében történő biztosítását.

62 A fiatal jogászok bíróvá, ügyésszé és közjegyzővé válását megkönnyítő kiegyensúlyozottabb korstruktúra kialakítására vonatkozó célt illetően elegendő megállapítani, hogy a Bíróság már kimondta, jogszerű foglalkoztatáspolitikai és munkaerő-piaci célnak lehet tekinteni a fiatal és idősebb köztisztviselők közötti kiegyensúlyozott korstruktúra annak érdekében történő kialakítására irányuló célt, hogy elősegítsék a fiatalok felvételét és előléptetését, optimalizálják a személyzeti igazgatást, és ezzel megelőzzék a munkavállalók bizonyos életkor felett történő munkavégzésre való alkalmasságára vonatkozó esetleges jogvitákat, miközben a minőségi igazságszolgáltatás biztosítására törekednek (a fenti hivatkozott Fuchs és Köhler egyesített ügyekben hozott ítélet 50. pontja).

63 A fentiekből az következik ugyan, hogy a vitatott rendelkezések jogszerű célokkal igazolhatók, azonban még azt is meg kell vizsgálni, hogy a szóban forgó nemzeti rendelkezések az említett két cél megvalósításának megfelelő és szükséges eszközei-e.

64 Ami az első célt illeti, e rendelkezések főszabály szerint megfelelő eszközei a Magyarország által elérni kívánt ezen egységesítési célnak, mivel éppen arra irányulnak, hogy az igazságszolgáltatásba tartozó közszolgálati hivatások tekintetében ha nem is megszüntessék, de legalábbis jelentősen csökkentsék a különbségeket a szolgálati jogviszony kötelező megszűnésével járó korhatár tekintetében.

65 Azonban még azt is meg kell határozni, hogy az említett rendelkezések egyúttal a szóban forgó célok megvalósításának szükséges eszközei-e.

66 Nos, annak vizsgálata érdekében, hogy a szóban forgó rendelkezések meghaladják-e az említett cél eléréséhez szükséges mértéket, és túlzottan hátrányosan érintik-e az érintett személyek érdekeit, e rendelkezéseket a hátterüket képező szabályozási környezetbe kell helyezni, és figyelembe kell venni mind az érintett személyeknek e rendelkezésekkel esetlegesen okozott hátrányt, mind pedig azokat az előnyöket, amelyek belőlük általában véve a társadalom és az azt alkotó egyének számára fakadnak (lásd a C-45/09. sz. Rosenbladt-ügyben 2010. október 12-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-9391. o.] 73. pontját).

67 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az említett rendelkezésekkel érintett személyek csoportjaira a rendelkezések hatálybalépéséig egy olyan kivétel vonatkozott, amely lehetővé tette számukra, hogy 70 éves korukig hivatalban maradhassanak, aminek következtében e személyek megalapozottan számítottak arra, hogy az említett korig betölthetik hivataluk.

68 Márpedig a szóban forgó rendelkezések hirtelen és jelentősen szállították le a szolgálati jogviszony kötelező megszűnésével járó korhatárt, olyan átmeneti rendelkezések nélkül, amelyek biztosították volna az érintett személyek jogos bizalmának védelmét.

69 Tehát a szóban forgó szabályozás alapján, amely csak 2012. január 1-jén lépett hatályba, egyrészt a 62. életévüket ezen időpontot megelőzően betöltő valamennyi bírónak és ügyésznek 2012. június 30-ával, vagyis hat hónap elteltével távoznia kellett hivatalából, illetve azok szolgálati jogviszonya, akik az említett kort 2012. január 1-je és december 31. között töltik be, 2012. december 31-én, vagyis egy évet semmiképpen nem meghaladó, sőt az esetek többségében annál rövidebb időszakot követően megszűnik. Másrészt a 62. életévüket 2014. január 1-jét megelőzően betöltő közjegyzők szolgálati jogviszonya ez utóbbi időpontban, vagyis az új nyugdíjrendszer hatálybalépését követően két évvel megszűnik.

70 E körülmények között az érintett személyek kötelezően és véglegesen elhagyják a munkaerőpiacot, anélkül hogy idejük lett volna arra, hogy megtegyék az ennek következtében különösen arra tekintettel szükségessé váló, elsősorban gazdasági és pénzügyi lépéseket, hogy egyrészt a nyugdíjuk – amint az a tárgyaláson elhangzott – legalább 30%-kal kevesebb, mint az illetményük, másrészt a szolgálati jogviszony megszüntetése nincs tekintettel a járulékfizetési időre, így nincs garantálva a teljes nyugdíjra való jogosultság.

71 Meg kell állapítani, hogy Magyarország nem hivatkozott olyan körülményre, amely alapján megállapítható lenne, hogy a szóban forgó célt semmilyen más, kevésbé kényszerítő rendelkezéssel nem lehetett elérni.

72 Tény, hogy e tagállam azt állítja, hogy az érintett személyek 2011-től számíthattak a nyugdíjrendszer megváltozására, mivel az egyes jogállási törvényeknek az Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi LXXII. törvény 10. §-ának (1) bekezdésében már szerepeltek azok a „felmentési határidők”, amelyeket a bírákról szóló 2011. évi törvény és az átmeneti rendelkezések is átvettek. Mindazonáltal, még ha fel is tételezzük, hogy e határidők elegendők voltak arra, hogy az érintett személyek elkerüljenek minden hátrányt, meg kell állapítani, hogy Magyarország semmilyen módon nem jelezte, hogy a vitatott szabályozás lehetővé tette-e a bírák, ügyészek és közjegyzők számára, hogy kellő bizonyossággal előre lássák a rájuk vonatkozó nyugdíjszabályok tervezett módosítását, és megtegyék a szükséges lépéseket.

73 Ezenfelül Magyarország azokat az okokat sem jelölte meg, amelyek miatt egyrészt nyolc évvel leszállította a nyugdíjba vonulás korhatárát, anélkül hogy e módosítás bevezetését időben több szakaszra tagolta volna, miközben – másrészt – nem csupán szerepelt a Tnytv-ben, hogy a nyugdíjkorhatár három évvel, jelesül 62 évről 65 évre történő emelésére 2014-től kezdődően nyolc év alatt kerül sor, hanem e törvény 2010. január 1-jén lépett hatályba, vagyis négy évvel az alkalmazandóvá válását megelőzően.

74 Márpedig, amint arra a főtanácsnok az állásfoglalása 66. pontjában rámutat, a vitatott rendelkezések és a Tnytv. közötti eme különbségek arra utalnak, hogy a nyugdíjba vonulás korhatárának leszállítása által érintettek érdekeit nem ugyanolyan súllyal vették figyelembe, mint a közszolgálatban foglalkoztatott többi munkavállaló érdekeit, akikre vonatkozóan az említett korhatárt megemelték.

75 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy a szóban forgó rendelkezések nem szükségesek a Magyarország által felhozott egységesítési cél megvalósításához.

76 A fiatal jogászok bíróvá, ügyésszé és közjegyzővé válását megkönnyítő és számukra gyorsabb előmenetelt biztosító kiegyensúlyozottabb korstruktúra kialakítására vonatkozó célt illetően úgy kell tekinteni, hogy – ahogyan arra Magyarország rámutat – a szolgálati jogviszony kötelező megszűnésével járó korhatár leszállításának az a következménye, hogy sok állás megüresedik, amelyeket fiatalok foglalhatnak el, valamint az érintett szakmákban felgyorsul a személyi állomány cserélődése és megújulása.

77 Mindazonáltal ezek a rövid távon látszólag kedvező hatások megkérdőjelezhetik a ténylegesen kiegyensúlyozott „korstruktúra” közép- és hosszú távon való kialakításának lehetőségét.

78 Ugyanis míg 2012-ben jelentősen felgyorsul az érintett szakmák személyi állományának megújulása annak következtében, hogy nyolc korosztályt egyetlen korosztály vált föl, nevezetesen a 2012-ben állásba kerülők korosztálya, a cserélődés e ritmusa ugyanilyen radikálisan lassulni fog 2013-ban, amikor már csak egy korosztályt kell majd felváltani. Ezenfelül a cserélődés ritmusa még tovább fog lassulni, mivel a szolgálati jogviszony kötelező megszűnésével járó korhatárt a Tnytv. 18. §-a (1) bekezdésének megfelelően 62 évről fokozatosan 65 évre emelik, ami egyenesen nehezíteni fogja a fiatal jogászok igazságszolgáltatásban való elhelyezkedését.

79 Ebből következően a szóban forgó rendelkezések nem megfelelőek a kiegyensúlyozottabb „korstruktúra” kialakítására vonatkozó cél eléréséhez.

80 E körülmények között úgy kell tekinteni, hogy a vitatott nemzeti rendelkezések olyan eltérő bánásmódot eredményeznek, amely nem felel meg az arányosság elvének, és így a Bizottság keresetének helyt kell adni.

81 Mindezekre tekintettel meg kell állapítani, hogy Magyarország a bírák, ügyészek és közjegyzők szolgálati jogviszonyának 62 éves korban történő megszüntetését előíró nemzeti szabályozás elfogadásával – amely életkoron alapuló, az elérni kívánt célokkal arányban nem álló eltérő bánásmódot eredményez – nem teljesítette a 2000/78 irányelv 2. cikkéből és 6. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

A költségekről

82 Az eljárási szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Magyarországot, mivel pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

1) **Magyarország a bírák, ügyészek és közjegyzők szolgálati jogviszonyának 62 éves korban történő megszüntetését előíró nemzeti szabályozás elfogadásával – amely életkoron alapuló, az elérni kívánt célokkal arányban nem álló eltérő bánásmódot eredményez – nem teljesítette a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelv 2. cikkéből és 6. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.**

2) **A Bíróság Magyarországot kötelezi a költségek viselésére.**

Aláírások